HVORDAN SENDE INN KONTROLLPRØVER?

Gode råd og lure tips fra oss på laboratoriet

PCT kurs 02. - 03.11.2026
Berit Storvik Brendehaug, fagbioingeniør Seksjon for porfyrianalyser

- Bioingeniørenes motto: «Riktig svar til riktig tid»
- Gode systemer på laboratoriet (preanalytisk, analytisk og postanalytisk)
- Preanalytisk usikkerhet – hva skjer med prøven før vi får den?
  - Prøvetaking
  - Merking av prøver
  - Lysbeskyttelse
  - Forsendelse av prøver

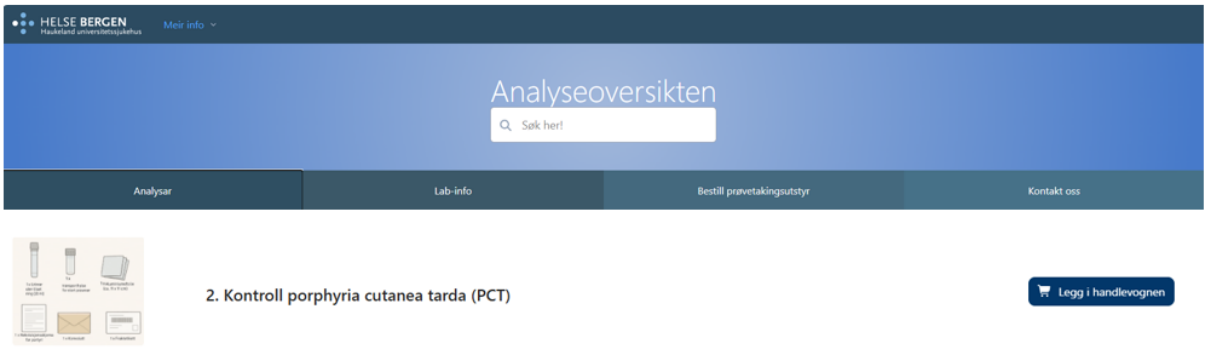
Hva trenger du?

(Når du skal sende inn prøve i forbindelse med:)
Årskontroll - Nyoppståtte symptomer - Behandling

- Urinprøverør
- Aluminiumsfolie
- Transporthylse
- Rekvisisjon
- Konvolutt
- Fraktetikett

Analyseoversikten.no:

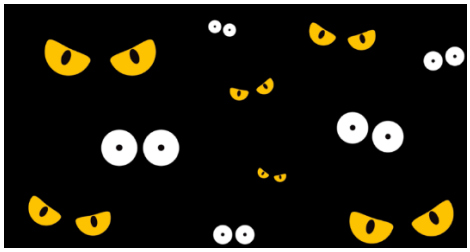
Legekontor kan bestille utstyr til prøvetaking og forsendelse:

Sykehus (poliklinikker) kan finne rekvisisjon

Alle kan finne informasjon om porfyrisykdom (utredning og kontroll av kjent porfyrisykdom), prøvetaking og forsendelse.

Prøvetaking:

Må ikke tisse i mørket
– men ikke sett urinprøven i sollyset

Helst morgenurin

- Ikke fyll prøverøret helt opp
  Tips: bruk et engangs drikkebeger først, hell urinen over i urinprøveglasset etterpå
- Pass på at korken er skrudd godt igjen

Merk prøven med

- For- og etternavn
- Fullt fødselsnummer (fødselsdato og personnummer)
  Tips: ferdigtrykte klistremerker med navn og fødselsnummer «barnehagelapper»
- Prøvedato

NB! Umerket prøve – ingen resultat!

Lysbeskytt med aluminiumsfolie

Ikke lysbeskyttet – feil resultat?

Transporthylse

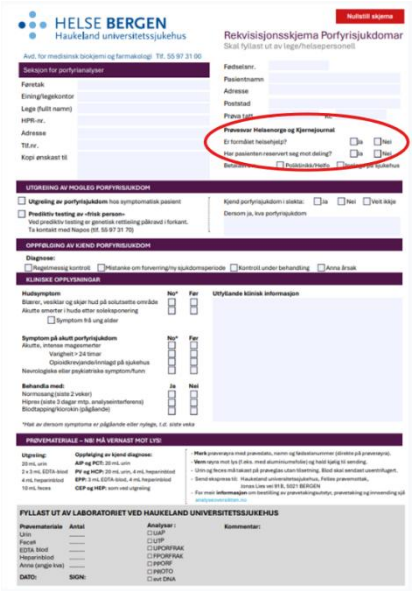
10-20 % av prøvene er tilsølte!
Knuste (tomme) rør – ingen resultat

Ta prøver tidlig i uken

- Be om/bestill legetime mandag eller tirsdag
- Gi beskjed til legekontor i god tid på forhånd om å bestille «kontrollpakke»
- Be om å få med prøveglass til neste kontroll

Rekvisisjon

- Skal alltid være med (unntak elektronisk rekvisisjon)
- Må fylles ut av lege (rekvirent)
- PPS – kan se resultatene på Helse Norge
  Pasientens prøvesvar - Helsedirektoratet

HELSE BERGEN
Haukeland universitetssjukehus

Rekvisisjonsskjema Porfyrisjukdomar

Forsendelse:

- Rekvirenten sitt ansvar